

На основу члана 7. став 2. алинеја 7, члана 9. став 1. алинеја 2, члана 14. став 5. и 6, члана 52а. став 5. и члана 54. став 12. алинеја 5. Закона о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске”, број: 17/05, 01/06, 64/06 и 74/10) и члана 18. став 1. тачка 2. Статута Агенције за осигурање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број: 2/15), Управни одбор Агенције за осигурање Републике Српске, на сједници од 05. маја 2015. године, донио је

П Р А В И Л И К
О НАЧИНУ УТВРЂИВАЊА И ПРАЋЕЊА ЛИКВИДНОСТИ
ДРУШТАВА ЗА ОСИГУРАЊЕ И РЕОСИГУРАЊЕ

I – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописује се:

- 1) начин управљања ликвидношћу друштва за осигурање, односно друштва за реосигурање,
- 2) начин израчунавања показатеља ликвидности друштва за осигурање, односно друштва за реосигурање,
- 3) план мјера и поступање у случају неликвидности и
- 4) садржај, начин и рокови извјештавања Агенције за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција).

Члан 2.

Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање обавезно је да континуирано обезбјеђује ликвидност и да управља имовином на начин да у сваком тренутку може да измири доспјеле обавезе.

Члан 3.

(1) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање, обавезно је да донесе интерне акте којима регулише начин управљања ликвидношћу, што подразумијева стратегије, политике и процедуре управљања ликвидношћу у редовним и ванредним ситуацијама.

(2) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање обавезно је да:

- 1) успостави организациону структуру, систем интерних контрола и систем информисања, који се примјењују за мјерење (израчунавање), праћење, контролу и извјештавање о ликвидности,
- 2) донесе план и мјере поступања за спречавање и отклањање узрока неликвидности.

(3) Управа (директор и извршни директори) друштва за осигурање, односно друштва за реосигурање, је обавезна да редовно прати и анализира стање ликвидности и предузима одговарајуће мјере ради континуираног одржавања ликвидности у складу са одредбама овог правилника.

Члан 4.

(1) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање, обавезно је да, у циљу праћења и контроле ликвидности, редовно планира очекиване и познате (извјесне) те могуће (неизвјесне) приливе и одливе новчаних средстава.

(2) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање обавезено је да саставља план прилива и одлива новчаних средстава, у складу са одредбама става 1. овог члана, најкасније до првог радног дана у мјесецу за текући мјесец.

(3) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање обавезно је да чува у архиви планове из става 2. овог члана, заједно са припадајућом документацијом на основу које се планови састављају.

(4) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање обавезено је да свакодневно прати и процјењује степен ликвидности своје имовине.

II - НАЧИН ИЗРАЧУНАВАЊА ПОКАЗАТЕЉА ЛИКВИДНОСТИ

Члан 5.

Ликвидност друштва за осигурање, односно друштва за реосигурање, у смислу овог правилника, мјери се, односно израчунава се и прати на основу токова готовине и показатеља ликвидности.

Члан 6.

Под токовима готовине, у смислу овог правилника, подразумијева се однос између свих прилива и одлива готовине из пословних активности, активности инвестирања и активности финансирања исказаних на обрасцу ТГМ-Д - Извјештај о мјесечним токовима готовине, који је саставни дио овог правилника.

Члан 7.

(1) Под показатељима ликвидности подразумијевају се коефицијенти ликвидности, који се израчунавају као однос између вриједности ликвидних средстава и доспјелих обавеза.

(2) Ликвидна средства друштва за осигурање, односно друштва за реосигурање, у смислу овог правилника, представљају:

- 1) новчана средства на пословним рачунима у домаћој валути,
- 2) новчана средства на девизним рачунима по средњем курсу на дан обрачуна,
- 3) новчана средства у благајни (у домаћој и иностраној валути),
- 4) готовински еквиваленти - хартије од вриједности,
- 5) депозити по виђењу (a-vista),
- 6) депозити који доспијевају у року до седам (7) дана и који се могу безусловно разрочити у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ

ликвидности, осим депозита који намјенски служе као гаранција за измирење других обавеза,

7) хартије од вриједности које се могу уновчити на организованом тржишту, односно које доспијевају у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности, осим хартија од вриједности које намјенски служе као гаранција за измирење других обавеза,

8) дати зајмови са преосталим роком доспијећа до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности или дио зајма (ануитет) који доспијева у року до седам (7) дана, коригован за исправку вриједности,

9) потраживања са преосталим роком доспијећа до седам (7) дана, која су покривена инструментима обезбјеђења (мјеница, банкарска гаранција, хипотека, залог и др.),

10) очекивани приливи по основу премија осигурања, односно реосигурања за наредних седам (7) дана,

11) приливи по основу учешћа у накнади штета реосигуравача и саосигуравача са преосталим роком доспијећа до седам (7) дана и

12) неискоришћени дио одобреног краткорочног и оквирног банкарског кредита.

(3) Доспјеле обавезе и обавезе које доспијевају у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности у смислу овог правилника, представљају:

1) краткорочне финансијске обавезе,

2) обавезе по основу штета и уговорених износа из уговора о осигурању и саосигурању,

3) обавезе за премију и специфичне обавезе,

4) обавезе по основу зарада и накнада зарада,

5) друге обавезе из пословања,

6) обавезе за порезе и доприносе и

7) друге краткорочне обавезе.

(6) У обавезе из става 3. овога члана убрајају се и билансне и ванбилансне обавезе које нису опозиве, а повезане су са издатком, односно обавезама из терминских послова и датих гаранција.

(7) Обавезе из става 3. овога члана чине и сви други одгођени издаци који нису исказани као обавеза у билансу стања, али за које је извјесно да ће наступити у року до 7 (седам) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности.

Члан 8.

(1) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање не може да укључи у ликвидна средства хартије од вриједности којима се не тргује на организованом тржишту и којима није могуће лако одредити тржишну цијену.

(2) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање не може да укључи у ликвидна средства хартије од вриједности које су класификоване као финансијска средства која се држе до рока доспијећа, осим ако су доспјеле, односно доспијевају у року од седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности.

(3) Вриједност ставки ликвидних средстава и ставки обавеза исказује се по књиговодственој вриједности.

Члан 9.

(1) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање је ликвидно ако је вриједност показатеља ликвидности из члана 7. став 1. овог правилника једнака један (1) или већа од један (1).

(2) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање је неликвидно ако је вриједност показатеља ликвидности из члана 7. став 1. овог правилника мања од један (1).

(3) Друштву за осигурање, односно друштву за реосигурање је угрожена ликвидност ако, без обзира на вриједност коефицијената ликвидности из члана 7. став 1. овог правилника, три мјесеца узастопно или у току једне пословне године, више од шест (6) пута мјесечно оствари негативне токове готовине из пословних активности.

Члан 10.

Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање је обавезно да дневно израчунава вриједност показатеља ликвидности из члана 7. став 1. овог правилника коришћењем обрасца Ликв 1 – Извјештај о показатељима ликвидности.

III- ПЛАН МЈЕРА И ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕЛИКВИДНОСТИ

Члан 11.

Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање обавезно је да изради и усвоји план мјера и поступања за случај неликвидности или угрожене ликвидности, чији се садржај и начин доношења детаљније регулише интерним актом из члана 3. овога правилника.

Члан 12.

(1) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање је обавезно да, најкасније у року од 24 сата након утврђивања неликвидности у складу са чланом 9. став 2. овог правилника, извијести Агенцију.

(2) Извјештај из става 1. овог члана мора да садржи податке и информације о:

1) укупном износу и структури ликвидних средстава, укупном износу и структури доспјелих неплаћених обавеза,

- 2) детаљну анализу узрока који су довели до неликвидности,
 - 3) предузетим мјерама и планираним активностима за отклањање узрока неликвидности са планом прилива и одлива за наредни мјесец,
 - 4) податке о изворима средстава намијењеним за поновно успостављање ликвидности, укључујући и податке о већ узетим кредитима или зајмовима од банака или других правних лица, ради успостављања ликвидности, што подразумијева одобрени износ кредита или зајма, стање искоришћеног кредита или зајма, рок отплате, каматна стопа и обезбјеђење, и други услови одобрења.
- (3) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање, обавезно је да, уз обавјештење из става 1. овог члана, приложи образац Ликв 1 са стањем на дан када је утврђена неликвидност и план прилива и одлива готовине за мјесец када је наступила неликвидност.
- (4) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање, обавезно је да најкасније у року од 30 дана од дана утврђивања угрожене ликвидности у складу са чланом 9. став 3. овог правилника, састави и достави Агенцији програм за рјешавање угрожене ликвидности, који садржи детаљну анализу узрока, те приједлог мјера и активности за отклањање насталог стања.
- (5) Извјештај из става 2. и програм из става 4. овог правилника разматра и усваја надлежни орган друштва за осигурање, односно друштва за реосигурање.

IV - САДРЖАЈ, НАЧИН И РОКОВИ ИЗВЈЕШТАВАЊА АГЕНЦИЈЕ

Члан 13.

- (1) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање, обавезно је да мјесечно саставља и Агенцији доставља извјештаје о показатељима ликвидности и токовима готовине на обрасцима:
- 1) Ликв 1 - Извјештај о показатељима ликвидности,
 - 2) ТГМ-Д - Извјештај о мјесечним токовима готовине.
- (2) У извјештајима из става 1. тачке 1. и 2. овог члана, износи се уписују у конвертибилним маркама.
- (3) Подаци у обрасцу из става 1. тачка 1. овог члана се исказују дневно као стање на дан, а коефицијент ликвидности се израчунава на двије децимале.
- (4) Подаци у обрасцу из става 1. тачка 2. овог члана исказују се мјесечно, за период од првог до посљедњег дана извјештајног мјесеца.
- (5) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање је обавезно да чува у својој архиви уредно испуњене обрасце из става 1. овог члана, заједно са одговарајућом документацијом која потврђује вјеродостојност извршеног обрачуна, а коју доставља на додатни захтјев Агенције.

(6) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање, обавезно је да доставља Агенцији мјесечне извјештаје из става 1. овог члана, најкасније у року од 15 дана од истека извјештајног мјесеца.

(7) Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање је обавезно да извјештаје из става 1. овог члана доставља у електронском облику, на начин који је прописала Агенција.

(8) Агенција може, у сврху обављања надзора, да наложи друштву за осигурање, односно друштву за реосигурање, да извјештаје из става 1. овог члана доставља у писаном облику.

Члан 14.

(1) Износи унесени у обрасце, у складу са одредбама овог правилника, морају бити усклађени са износима исказаним на одговарајућим рачунима главне књиге.

(2) За тачност свих достављених података и извјештаја, у складу са одредбама овог правилника, одговора директор друштва за осигурање, односно друштва за реосигурање.

V - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 15.

Друштву за осигурање, односно друштву за реосигурање у сврху обављања надзора, Агенција може да наложи састављање додатних извјештаја, те начин и рокове њиховог достављања.

Члан 16.

Извјештаји из члана 13. став 1. су саставни дио овог правилника.

Члан 17.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину утврђивања и праћења ликвидности друштава за осигурање ("Службени гласник Републике Српске" бр. 80/09).

Члан 18.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: УО-8/15
5. мај 2015. године
Бања Лука

Предсједник,
Управног одбора,
Бранка Бодрожа

ПРИЛОГ 1.**Образац: Ликв 1**

Назив друштва: _____

Ознака друштва: _____

Период за који се подаци достављају од: _____

Период за који се подаци достављају до: _____

Редни број: _____

Саставио: _____

Одговорно лице: _____

Актуар: _____

Датум попуњавања: _____

Мјесто попуњавања: _____

Контакт: _____

Извјештај о показатељима ликвидности

Р.бр.	Опис	Кonto синтетички	Стање на дан (*)
1	2	3	4
1	Новчана средства на пословним рачунима у домаћој валути	241, 242	
2	Новчана средства на девизним рачунима по средњем курсу на дан обрачуна	244, 245	
3	Новчана средства у благајни (у домаћој валути и девизама)	243, 246	
4	Готовински еквиваленти-хартје од вриједности	240	
5	Депозити по виђењу (a-vista)	дио 232 и 233	
6	Депозити који доспијевају у року до седам (7) дана и који се могу безусловно разрочити у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности, осим депозита који намјенски служе као гаранција за измирење других обавеза	дио 033, 034, 035, 038	
7	Хартје од вриједности које се могу уновчити на организованом тржишту, односно које доспијевају у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности, осим хартја од вриједности које намјенски служе као гаранција за измирење других обавеза		
7.1.	Класификоване до рока доспијећа	дио 036	
7.2.	Класификоване као расположиви за продају	дио 037	
7.3.	Класификоване по фер вриједности кроз биланс успеха	дио 235 и 236	
8	Дати зајмови са преосталим роком доспијећа до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности или дио зајма (ануитет) који доспијева у року до седам (7) дана, коригован за исправку вриједности	дио 03 и 23	
9	Потраживања са преосталим роком доспијећа до седам (7) дана која су покривена инструментима обезбјеђења (мјеница, банкарска гаранција, хипотека, залог и др.)	дио 20, 21 и 22	
10	Очекивани приливи по основу премија осигурања, односно реосигурања за наредних седам (7) дана		
11	Очекивани приливи по основу учешћа у накнади штета реосигураваача и саосигураваача са преосталим роком доспијећа до седам (7) дана	дио 206	
12	Неискоришћени дио одобреног краткорочног и оквирног банкарског кредита	дио 88	
1	УКУПНО РАСПОЛОЖИВА ЛИКВИДНА СРЕДСТВА (1 до 12)		
13.	Доспјеле обавезе и обавезе које доспијевају у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности		

Р.бр.	Опис	Кonto синтетички	Стање на дан (*)
1	2	3	4
13.1.	Доспјеле краткорочне финансијске обавезе	дио 42	
13.2.	Краткорочне финансијске обавезе које доспијевају у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности	дио 42	
13.3.	Доспјеле обавезе по основу штета и уговорених износа из уговора о осигурању и саосигурању	дио 43	
13.4.	Обавезе по основу штета и уговорених износа из уговора о осигурању и саосигурању које доспијевају у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности	дио 43	
13.5.	Доспјеле обавезе за премију и специфичне обавезе	дио 44	
13.6.	Обавезе за премију и специфичне обавезе које доспијевају у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности	дио 44	
13.7.	Доспјеле обавезе по основу зарада и накнада зарада	дио 45	
13.8.	Обавезе по основу зарада и накнада зарада које доспијевају у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности	дио 45	
13.9.	Доспјеле обавезе из пословања	дио 46	
13.10.	Обавезе из пословања које доспијевају у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности	дио 46	
13.11.	Доспјеле обавезе за порезе и доприносе	дио 47	
13.12.	Обавезе за порезе и доприносе које доспијевају у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности	дио 47	
13.13.	Доспјеле друге краткорочне обавезе	дио 47 и 49	
13.14.	Друге краткорочне обавезе које доспијевају у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности	дио 47 и 49	
II	УКУПНО ДОСПЈЕЛЕ ОБАВЕЗЕ (13.1. до 13.14.)		
	КОЕФИЦИЈЕНТ ЛИКВИДНОСТИ (I/II)		
(*) Подаци у обрасцу овог члана исказују се дневно као стање на дан, а коефицијент ликвидности се дневно израчунава на двије децимале.			

